

Status insekter

Betorna är överlevare. Satsa på jämna bestånd, fält med god växtnäringsstatus ger goda tillväxtbetingelser och ha "is i magen" gällande insektsangreppen.

I vår är det den femte sockerbetsgrödan som etableras utan Gaucho, insektsbetningen som förbjöds 2018. Plantan skyddas av insekticiden Force och svampbetningarna Tachigaren och Rampart under etableringen. Vi fortsätter med prognos- & varningsverksamheten. Vad mer behövs i verktyglådan?

Generellt sett har insektproblematiken inte varit så förödande som många förväntade sig när den heltäckande betningen med långtidsverkan förbjöds. MEN i vissa fält, under vissa förhållanden, får insekterna övertaget under uppkomst och etablering. Plantorna blir försvagade av angreppen, jordburen smitta

av svamp får fäste och odlaren upplever att tillväxten står och stampar.

Den gångna säsongen var inte trycket speciellt hårt, även om en del fält drabbades av angrepp. Det var främst trips och lite jordloppor som visade sig i våra prognosrutor. Vi fortsätter med tjänsten kommande säsong och data förmedlas veckovis i Nordic Sugars odlar-app och via hemsidan sockerbetor.nu som är tillgänglig för alla.

Insekticider

I NBR:s försök ser vi sällan eller aldrig att en bekämpning av insekterna betalar sig. Det finns flera orsaker till det. Först och främst är det sällan vi kan få kraftiga angrepp i försöken,

hur vi än planerar och försöker välja en utsatt plats. En del ligger kanske också i att pyretroiderna är kontaktverkande. Så effekten är starkt kopplad till hur väl vi träffar insekterna vid bekämpningen. Är det trips som utlöser bekämpningströskeln sitter de ofta dolda under mark och suger på de små plantorna när förhållandena i övrigt är gynnsamma för sprutning. Slutsatsen från försöken vi gjort 2019–2022 visar generellt att skadorna på plantorna behöver vara mycket kraftiga för att en bekämpning ska vara befogad. Så inte bara att 50 procent av plantorna ska vara angripna, utan som vi skriver i bekämpningsrekommendationerna, de ska vara **kraftigt** angripna.

Verktyg kommande säsong

I januari i år blev pyretroiden Mavrik (tau-fluvalinat) registrerad även i sockerbetor. Haken är att endast betfluga (*Pegomya hyoscami*) och betbladlus (*Aphis fabae*) står på etiketten. Så tillsammans med två kemifirmor, Nordic Sugar och Betodlarna, arbetar NBR på en lösning mot trips, betjordloppa och lilla betbaggen till kommande säsong. Vi bedömer det som viktigt att möjligheten till bekämpning finns vid de förhållandevis få tillfällena, hittills i varje fall, som bekämpningsströskeln överskrids.

Ord och inga visor

Här är det tyvärr bara att konstatera att en lyckad etablering är bästa grunden. Alltså lägg extra krut på en noggrann etablering så alla plantor kommer upp. I ett perfekt bestånd finns det helt enkelt utrymme att förlora en del plantor. Uppmaningen är: Var minutiöst nog med jordbearbetning,

Kraftigt angripna plantor. Det svåraste som finns många gånger är att inget göra. Men en bekämpning är sällan lönsam. Bekämpa först när 50 procent av plantorna är kraftigt angripna

sådd och frötäckning. Läs mer om betans fantastiska förmåga att kompensera för eventuella luckor i beståndet i Joakim Ekelöfs uppsamlade artikel i detta nummer. Skona nyttoinsekterna genom att vänta och se hur angreppen utvecklar sig i det aktuella fältet. Vänta in i det längsta med att bekämpa ett angrepp.

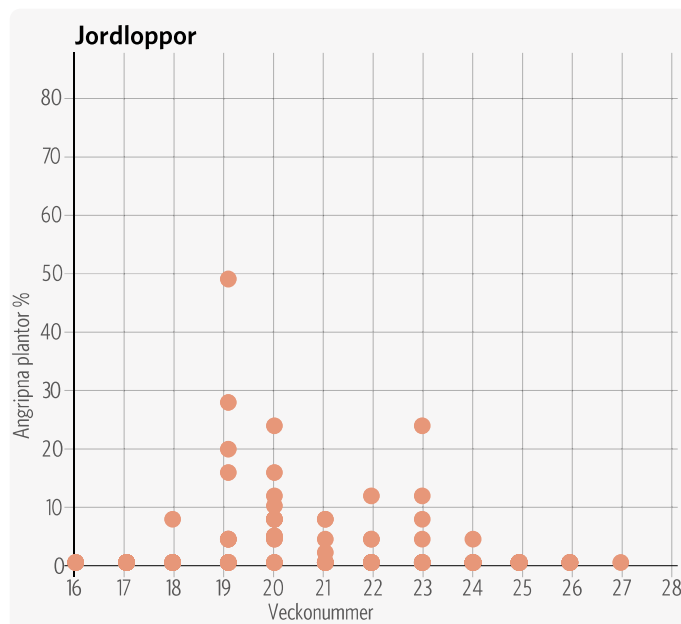
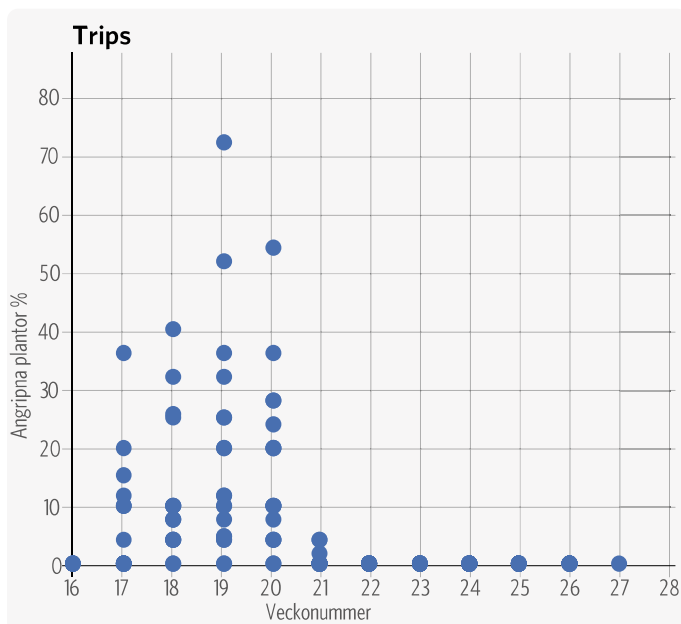
Skona nyttoinsekterna

Kör man en sprutning som egentligen inte behövs kostar det pengar och risken är att

problem med betfluga och bladlus seglar upp senare på säsongen, eftersom nyttoinsekterna som annars skulle rensa och vara på plats blir tillbaka-satta av pyretroiden. Detta är en balansgång och jag förstår självklart att det är oerhört svårt att ha "is i magen" när betorna ser ut att lida av gnag och sugskador.

Desirée Börjesdotter
NBR Nordic Beet Research

Angrepp 2022. Det var endast i få prognosfält som bekämpningsströsklarna om 50 procent kraftigt angripna plantor nåddes.